

Wychodzi w środy i w soboty. Abonament Orędownika wynosi kwartalnie 3 zł., mies. 1 zł. z odnosz. do domu.

|| Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 8 groszy od wiersza mm. (5 cm.) Ogł. petyt. lub tabel. 12 gr

№ 70

Gniezno, dnia 29-go sierpnia 1928 r.

|| Rok 77

Zasiłki dla rodzin rezerwistów.

powołanych na ćwiczenia wojskowe, będą w roku bież. wypłacane ze Skarbu Państwa zgodnie z ustawą ogłoszoną dnia 10 sierpnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. № 69, poz. 604).

Zgłoszenie prawa do zasiłku należy wnosić do przynależnych urzędów gminnych (dworskich) najpóźniej w ciągu jednego miesiąca po ukończeniu przez powołanego ćwiczeń wojskowych, w przeciwnym razie zgłoszenia nie będą rozpatrywane, jeżeli wniesiono je bez usprawiedliwienia w spóźnionym terminie.

Dzienna norma zasiłku dla każdej rodziny wynosi obecnie:

1) jeżeli do zasiłku uprawniona jest jedna osoba	60 gr
2) " " " " są 2 osoby	70 gr
3) " " " " " 3 lub więcej osób	80 gr

Zasiłek przysługuje za czas od dnia odejścia na ćwiczenia do dnia następującego po dniu zwolnienia włącznie niedziel i świąt.

Urzędom gminnym i dworskim polecam uwiadomić o powyższym niezwłocznie interesowanych z poleceniem, by natychmiast pisemnie zgłosili prawo do zasiłku przynależnym urząd gminny (dworski). Po otrzymaniu zgłoszenia urząd gminny (dworski) winien natychmiast wydać orzeczenie na przepisany formularz, doręczyć je interesowanemu za dowodem, a zgłoszenie przesłać natychmiast Wojtostwu do dalszego urzędowania, dotaczając do niego:

- a) 1 egzemplarz orzeczenia z dowodem doręczenia tegoż,
 - b) poświadczenie władzy wojskowej, lub odpis ksiąteczki wojskowej o rozpoczęciu i ukończeniu ćwiczeń,
 - c) poświadczenie, że rezerwista pracował przed zaciągnięciem go na ćwiczenia i ile zarabiał,
 - d) poświadczenie urzędu gminnego, czy był uprawnionego do zasiłku w chwili odejścia powołanego na ćwiczenia był zależny od jego pracy i zarobku i został zagrożony wskutek powołania rezerwisty do ćwiczeń, lub też, czy dopiero w czasie pełnienia ćwiczeń zaszył wypadki, wskutek których był rodzinę powołanego uznać należało wobec jego nieobecności za poważnie i istotnie zagrożony,
 - e) wykaz zapotrzebowanych sum w 2 egzemplarzach,
 - f) wykaz wypłat w 2 egzemplarzach.
- P. P. Burmistrzowie proszę zgłoszenia zwyżce wymienionimi załącznikami wprost do Starostwa Powiatowego. Ewentualnie brakujące formularze zasiłkowe polecam zamówić gminom i obsz. oworskiem we Wojtostwach.

Gniezno, dnia 23. sierpnia 1928 r.

Starosta Powiatowy

w z. (—) Ekkert.

L. dz. 8260/28 — 7.

Rozporządzenie policyjno-weterynaryjne dotyczące zarazy świń w Mącznikach.

Z powodu stwierdzenia zarazy świń w zagrodzie Wacława Gawrycha w Mącznikach zarządzam dla tej zagrody te same środki ochronne i postanowienia karne, jakie są zawarte w mojem rozporządzeniu z dnia 13 czerwca 1928 r. L. dz. 133/215 W., ogłoszonym w Orędowniku Urzędowym powiatu gnieźnieńskiego № 50 z dnia 20 czerwca 1928 r.

Gniezno, dnia 21. sierpnia 1928 r.

Starosta Powiatowy
w z. Ekkert.

L. dz. 266/351. W.

Zaraza wzgl. pomór świń.

Według zawiadomienia Starostwa powiatu poznańskiego wybuchła zaraza wzgl. pomór świń w zagrodach: Michała Potrowiaka w Plewiskach, Stan. Brodowskiego w Jankowie, Fr. Czajki w Naramowicach, mleczarni Jana Łopińskiego w Lubowicach, obsz. dw. Uzaszewo i Fryd. Steinkiego w Gówieńcu pow. Poznań.

Gniezno, dnia 23. sierpnia 1928 r.

Starosta Powiatowy
w z. Ekkert.

L. dz. 8104/28 — 4.

Rozporządzenie weterynaryjno-policyjne dotyczące zarazy piersiowej w Mieleszynie.

Z powodu urzędowego stwierdzenia zarazy piersiowej u koni rolnika Wilhelma Schulzego w Mieleszynie zarządzam na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 18. lutego 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 42 poz. 406) co następuje:

- 1) zagrodę Wilhelma Schulzego zamykam dla wolnego obrotu końmi. W tym celu u wejścia do zagrody zapowietrzonej i do stajni należy umieścić czytelną tablicę z napisem: „Zaraza piersiowa koni”.
- 2) wprowadzanie obcych koni do zagrody zapowietrzonej i wyprowadzanie koni z obcej stajni zapowietrzonej jest wzbronione. Właściciel może używać koni zdrowych do robót polnych, lecz tylko w granicach własnego gospodarstwa z pominięciem dróg publicznych, przyczem winien baczyć, aby konie jego nie stykały się z obcymi końmi.
- 3) osoby zatrudnione przy oprzągnięciu i leczeniu chorych koni winny przed opuszczeniem stajni zapowietrzonych poddać oczyszczeniu i odkażeniu (5% roztworem kreoliny lub lyzolu) swe ręce, odzież i obówie.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają na mocy art. 98 rozp. Prez. Rzp. P. z dnia 22. sierpnia 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 77 poz. 673) karze are-

sztu do 6-ciu tygodni lub grzywnie do 1.000 zł., względnie obu karom, o ile nie zajdzie potrzeba skierowania sprawy na drogę sądową celem zastosowania kary wyższej na podstawie art. 99, 100 i 105 tegoż rozporządzenia.

Gniezno, dnia 21. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy
w z. (Ekkert).

L. dz. 279/364 W.

Rozporządzenie policyjno-weterynaryjne dotyczące zarazy świń w maj. Odroważ.

Z powodu urzędowego stwierdzenia zarazy świń w maj. Odroważ niniejszem zarządzam dla tego obszaru te same środki ochronne i postanowienia karne, jakie są zawarte w mojem rozporządzeniu z dnia 13. czerwca 1928 r. L. dz. 133/215 W., ogłoszonym w Orędowniku Urzędowym powiatu gnieźnieńskiego Nr. 50 z dnia 20. czerwca 1928 r.

Gniezno, dnia 21. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy
w z. (Ekkert).

L. dz. 254/339 W.

Rozporządzenie weterynaryjno-policyjne, dotyczące pomoru świń w Ord. Czerniejewie.

Z powodu urzędowego stwierdzenia pomoru świń w Ordynacji Czerniejewo zarządzam dla tego obszaru te same środki ochronne i postanowienia karne, jakie są przewidziane w mojem rozporządzeniu z dnia 11. czerwca br. L. dz. 128/213 W., zawarte w Orędowniku Urzędowym powiatu gnieźnieńskiego Nr. 49 z dnia 16. czerwca 1928 r.

Gniezno, dnia 21. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy
w z. (Ekkert).

L. dz. 264/349 W.

W sprawie świadectw pochodzenia na drób.

W wykonaniu rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa z dnia 22. marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 42 poz. 408) Ministerstwo Rolnictwa wyjaśnia, że drób, przeznaczony na natychmiastową rzeź na miejscu, dostarczany w nieznacznych ilościach przez okoliczną ludność wiejską, a nie przez osoby handlujące drobem, na tak zwane małe targi tygodniowe, które nie mają charakteru specjalnych targów na zwierzęta, a są przeważnie targami o znaczeniu aprowizacyjnym, nie podpada pod postanowienie § 1 wskazanego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i może być dopuszczony na tak zwane targi tygodniowe bez zaopatrzenia w świadectwa miejsca pochodzenia.

Powyższe podają do wiadomości w ślad za zarządzeniem tut. z dnia 26. kwietnia 1928 r. w przedmiocie wystawiania świadectw miejsca pochodzenia (Orędownik Urzędowy powiatu gnieźnieńskiego nr. 37 na rok 1928.)

Gniezno, dnia 24. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy
w z. (Ekkert)

L. dz. 8271/28 — 4.

Niniejszem podają do wiadomości, że Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe w Poznaniu zwolniło p. Krawczyńskiego Wiktora z zajmowanego stanowiska agenta Krajowego Ubezpieczenia na Witkowo i okolice. Zainteresowane gminy winny powyższe podać

w swych miejscowościach do wiadomości ogółu.

Gniezno, dnia 31. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy
w z. (Ekkert)

L. dz. 8105/28 — 5.

Wygaśnięcie pomoru wzgl. zarazy świń.

Pomór wzgl. zaraza świń w obsz. dw. Kruszewnia powiatu poznańskiego wygasła.

Gniezno, dnia 24. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy
w z. (Ekkert)

L. dz. 8136/28 — 4.

Wygaśnięcie pomoru wzgl. zarazy świń.

Pomór wzgl. zaraza świń w zagrodach Namysłowskiego w Środzie, Unrugowej w Wyszakowie dwór, Skubiszynskiego w Orzeszkowie i Danielewskiej w Kostrzynie powiatu średzkiego wygasła.

Gniezno, dnia 23. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy
w z. (Ekkert)

L. dz. 8132/28 — 4.

W myśl postanowień § 120 rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. stycznia 1928 r. (D. U. R. P. Nr. 41 poz. 396) właściciele pojazdów mechanicznych winni byli najdalej do dnia 29-go lipca br. wnieść podanie do Urzędu Wojewódzkiego o wydanie im nowych dowodów rejestracyjnych i w tym celu przedstawić swe pojazdy mechaniczne do oględzin wojskowych delegatowi D. O. K. VII. w terminie, wyznaczonym przez Urząd Wojewódzki.

Pomimo tego, że wszyscy właściciele pojazdów mechanicznych zostali przez właściwe władze wezwani do przedłożenia podań i do przedstawienia pojazdów mechanicznych delegatowi D. O. K. VII. jednakże nie wszyscy uczynili zadość swemu obowiązkowi. Przeto chcąc dać im możność wypełnienia tej powinności, w porozumieniu z delegatem D. O. K. VII. ustalaliśmy dodatkowo terminy oględzin wojskowych a mianowicie:

na dzień 27. sierpnia br. w Bydgoszczy

na dzień 29. sierpnia br. w Ostrowie

na dzień 31. sierpnia br.

i na dzień 1-go września br. w Poznaniu.

Wszyscy właściciele pojazdów mechanicznych, którzy dotychczas nie wnieśli wspomnianych podań lub pojazdów swych delegatowi D. O. K. VII. nie przedstawili, winni w oznaczonych powyżej terminach uczynić swemu obowiązkowi zadość.

Pojazdy mechaniczne, które do dnia 31. sierpnia b. r. nie uzyskają nowych dowodów rejestracyjnych, będą uważane w myśl postanowienia § 26 wspomnianego rozporządzenia ministerjalnego za wycofane z ruchu, a właściciele w razie kursowania tych pojazdów ulegną karze.

Uzyskanie dowodu rejestracyjnego dla pojazdów mechanicznych, które już raz były rejestrowane, będzie zależne od wniesienia podania o ponowne ich zbadanie i zarejestrowanie i od uiszczenia należności za badanie w myśl §§ 103 i 104 wspomnianego rozporządzenia ministerjalnego.

Urzędy Policyjne i P. Sołtysi podadzą powyższe do wiadomości właścicielom pojazdów mechanicznych.

Gniezno, dnia 27. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy
w z. (Ekkert)

L. dz. 8156/28 — 4.

W przedmiocie sprostowania kalendarza terminowego.

Inspektoratu szkolnego w Gnieźnie

Sprawy wyszczególnione w kalendarzu terminowym pod nr. 14 należy przesyłać odłąd zamiast 5.

W okresie późniwnych robót.

Nikt w tym roku nie powie, żeby mu deszcze zbytino przeskądzały w żniwach, przeto robota poszła sprawnie i szybko. Ale... co dalej? Ścierniska pozarastały — wsiewki seradelowe dość słabo wyglądały, a jeśli susza potrwa jeszcze parę tygodni to i ziemniaków nie będzie. Wszakże rolnik ani na chwilę rąk nie może opuszczać, lecz przeciwnie winien wyzyskać warunki suchej pogody, by na przyszłość mieć korzyści. Takim wyzyskaniem najbliższej chwili powinno być niszczenie perzu, który po paru latach mokrych zbyt obficie nasze pola po obrastał. a zwłaszcza w tych polach, gdzie żyto nadmarzło rozwinął się niepomiernie. Szybkie podorywki wystawieniem skiby na kilka dniowe działanie suszących wpływów słonecznej pogody będzie tu bardzo na miejscu przy następnym zastosowaniu ciężkiej brony i sprężynówki — by perz wywlec wytrząpać potem wygrabić i usunąć z pola. Nie jest to zabieg, który by się przyczynił do lepszej sprawności ziemi przeciwnie — ma on swoje złe strony, lecz jest konieczny, o ile chcemy się wyzbyć uporeczywego chwastu i mieć pole czyste. Na niektórych polach może i niewystarczy jednorazowe drapanie a w takim razie trzeba je powtórzyć wyzyskując sprzyjające warunki suszy.

Dopiero po takim przygotowaniu roli będzie sens przejść do dalszej uprawy pól pod żyto — czy pod przyszłe jare zasiewy. Nie wielkie opóźnienie się z orką siewną będzie tu mniej szkodliwe niż byłoby w razie pozostawienia roli i nadal w perzu dla korzyści dłuższego odleżenia się roli. Tam gdzie perz nie rozwinął się nadmiernie, doskonałym narzędziem do podorywek jest brona talerzowa, którą każde nieco większe gospodarstwo dził już posiada a mniejsze powinno nabywać do spółki. Brona talerzowa robotę wykonywa bardzo szybko bo do pięciu morgów dziennie parą koni, a stan roli powierzchownie doskonale podartej, stwarza warunki sprzyjające do należytego wydobrzenia, tak, że później orka siewna idzie jak po ugorowem odwoicie. Lecz oczywiście nie na talerzówce, nie kiedy i dwukrotnie puszczonej na krzyż, trzeba puścić zwykłą broną, by rolę spuścić i wyrównać.

października w dniu 5. września.

Kalendarz terminowy należy odpowiednio sprostować.

Gniezno, dnia 24. sierpnia 1928 r.

Inspektor szkolny
(Kusza).

Nr. dz. 3979/28.

Kto niema talerzówki posiłkuje się często sprężynówką, która w pewnych wypadkach wystarcza zamiast pługa. Na ziemiach czystych, będących w lepszej kulturze, będzie bardzo wskazaniem wyzyskać ciepły jeszcze okres lata przez zasiew czy to gorczycy białej, czy rzepy ścierniskowej.

Z gorczycy będzie ten pożytek, że rolę szybko ocieni, rozkładająca się materją białkową z resztek późniwnych, a raczej ostateczny produkt ich rozkładu — saletrę, wchłonie, a przez to następująca okopowizna, czy jarzyna znajdzie pewien zasitek; z rzepy ścierniskowej będziemy mieli paszę i czy to jako pastwiska jesienne, przy miernym jej urodzaju, czy też po wykopaniu, przy obfitszym urodzaju, na spasanie w pierwszym okresie zimowego żywienia. Przy spodziewanym w tym roku miernym urodzaju okopowych warto by rzepę ścierniówkę wziąć pod uwagę. Sieje się jej na móg około 1,5—2 kg. a nie zawadzi zasiłić rolę kilkunastu kilogramami saletry. Na gruntach wilgotnawych. lżejszych — miejsce dla niej najwłaściwsze. I na siew mieszanych groszkowych jeszcze czas, choć już ostatni: nie możemy się bowiem spodziewać, by się zbyt bujnie zdążyły rozwinąć. Oczywiście, przy siewie rzędowym, jeśli trafimy na dostatek wilgoci, lub deszcz w porę, może się zasiew szybko ująć — a jeśli będzie ciepły wrzesień — to i zakwitną przed mrozami. Jeśli nie sprzątniemy jej na porę, to mieszanaka taka, przyorana w kwietniu da, znakomity zasitek pod następującą okopowizną.

Spóżyć ryb w Polsce.

Polska, spóżywając około 90 milionów kg. ryb rocznie — co wynosi na osobę 3 kg. — wobec małej produkcji ryb, sprowadza około 70 milionów kg. z zagranicy, za które licząc przeciętnie po 1,50 zł. za kg. płać przeszło 100 milj. zł. w obcej walucie.

Podniesienie produkcji ryb w naszych gospodarstwach rolnych, ich odpowiednie zorganizowanie, dające możność dostarczania ryby do ośrodków miejskich stałe w dnie targowe, dałoby możność zaoszczędzenia tej sumy w naszym bilansie płatniczym.

Należy nareszcie wprowadzić ustawodawstwo rybackie i zabezpieczyć stan rybactwa od strat, wynikających z jego braku.

O g ł o s z e n i a .

Przymusowa sprzedaż.

W środe, dnia 29. b. m. o godz. 3 po południu
sprzedawać będę w Dębiniu

1 morgę jęczmienia.

Witkowo, dnia 27. 8 28 r.

Komornik sądowy

w z. Czerniak.

STEMPLA

wszelkiego rodzaju dostarcza po cenach fabrycznych

M. Cegielski, Witkowo.

Listy uczęszczań

na nowy rok szkolny

na każdą ilość dzieci,

Nowe wykazy karygodnych zmund
Nowe sprawozdania biblioteczne tygod-
niki lekcyjne opr., karty czytelnika dla
bibl. ucz. opr., oraz wszelkie inne formu-
larze i księgi

poleca

Księg. M. Cegielskiego
w Witkowie, Tel. 16.

Gospodarstwo Nasienne Niechanowo powiat Gniezno

poleca następujące zboża do siewu

Pszenica Stiegler 22 Oryg.
 PSZENICA Stiegler 22 odsiew I.
 " " 22 " II.
 " Litewka " II.
 " Ks. Hatzfeld " I.

Żyto Włoszanowskie Oryg.
 ŻYTO Petkus odsiew I.
 " " " II.
 " 40-a " I.

ŻYTO Wierzbieńskie ods. starszy
WYKA zimowa.

Sprzedaż podług ceny giełdy Poznań. w dniu wy-
 sytki plus dodatek ustanowiony przez W. I. R. w Po-
 znaniu.

Worki oblicza się po własnej cenie zakupu.

Zboża siewne są czyszczone najnowszego typu
 czyszczalnią zapęd. elektr.

Zamówienia przyjmuje

Dyrekcja Dóbr Niechanowskich
 Tel. Niechanowo nr. 1.

Szanownemu Obywatelstwu miasta
 Powidza i okolicy do łaskawej wiadomości,
 iż z dniem 30. bm. otwieram w POWIDZU
 przy ulicy Warszawskiej

w y m i a n ę z b o ż a
na mąkę i ospę
oraz z a k u p u j ę z b o ż e
 po najwyższych cenach dziennych
 Staraniem moim będzie Szan. klientelę
 jaknajprzejmiej obsłużyć, za co szczenio-
 wam się łaskawego poparcia.
 Z poważaniem
J. Kaczyńska.

Papier pergamentowy
prawdziwy
 do zachowania sioży i t. p.
 papier pergaminowy, podtortniki
 oraz piękne
 barwne serwetki papierowe
 poleca tanio
Księgarnia M. Cegielskiego
 w Witkowie.

Prywatna Szkoła Wydziałowa w Witkowie

Nauka rozpoczyna się w sobotę, 1. września.
 W dniu tym o godz. 10. w gmachu szkolnym można
 jeszcze zgłaszać uczniów i uczennice do klas wstę-
 pnych i wydziałowych

Ks. Kaźmierczak.

Zapowiedzi Nr. 40.

Zapowiedź.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że
 1. urzędnik prywatny Maks Hermann Friedrich Arthur
 Kortmann stanu wolnego zamieszkały w Szczecinie
 (Niemcezech) syn emeryt. nauczyciela Arthura Kort-
 manna, i żony jego Huldy z domu Krüger mieszka-
 jący w Wrześni.

2. Emma Mennewisch, bez zawodu, stanu wolnego za-
 mieszkała w Sobiesierniu córka zmarłego rolnika
 Heinricha Mennewisch'a i żony jego Wilhelmine z
 domu Wiemer zamieszkały w Sobiesierniu chcą zaw-
 rzędzić związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w So-
 biesierniu i w urzędniku gnieźnieńskim.

Czerniejewo, dnia 17-go sierpnia 1928 r.

Urzędnik Stanu Cywilnego
 PRUSKI.

Wykonuję mojemu

plugami parowemi
 j e s i e n n e
prace parowo—plugowe
 na głęboką i płaską orkę
 po cenach umiarkowanych
E. VOGEL,
 właściciel dóbr rycerskich
 Wełnica pod Gnieznom Telefon nr. 240.

Drukarnia M. Cegielskiego
 Tel. 16. w Witkowie Tel. 16.

wykonuje wszelkie prace drukarskie
 dla rolnictwa, przemysłu, handlu, urzę-
 dów, szkół oraz dla potrzeb prywat-
 nych jak: listowniki, pocztówki, ko-
 perty, rachunki, bloki wszelkiego ro-
 dzaju, statuty i alize dla towarzystw,
 księgi kontowe, formularze urzędowe
 i tabele, recepty, kwitarzuszki, zapro-
 szenia ślubne i inne, karty wizytowe,
 zaręczynowe, reklamowe i t. d.

po cenach konkurencyjnych.